

VII Warmińsko-Mazurskie Zawody Matematyczne

14 maja 2009

Wydział Matematyki i Informatyki UWM w Olsztynie

Szkoła podstawowa

ROZWIĄZANIA ZADAŃ

Zadanie 1.

Opisz, jak rozłożyć 121 jabłek w 15 wiadrach tak, aby w każdym wiadrze była inna liczba jabłek i nie było pustych wiader.

Rozwiązanie:

Ogrodnik może na przykład umieścić w pierwszym wiadrze 1 jabłko, w drugim 2 jabłka, w trzecim 3 jabłka, ..., w trzynastym 13 jabłek, w czternastym 14 jabłek, a w ostatnim wiadrze 16 jabłek. Sytuację tę obrazuje poniższy rysunek:

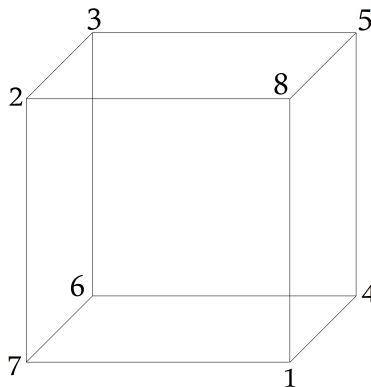

Zadanie 2.

Ponumeruj wierzchołki sześcianu liczbami od 1 do 8 tak, aby suma numerów wierzchołków każdej ściany była taka sama.

Rozwiązanie:

Wierzchołki sześcianu trzeba ponumerować tak, aby suma numerów wierzchołków każdej ściany wynosiła 18. Można to zrobić w następujący sposób:

Zadanie 3.

Uzasadnij, że liczba naturalna

$$a = \underbrace{11\dots1}_{14} \underbrace{22\dots2}_{7} \underbrace{11\dots1}_{14} + 6$$

jest liczbą złożoną.

Wskazówka:

Liczba złożona to liczba, która ma dzielnik różny od 1 i samej siebie.

Rozwiązanie:

Niech

$$a = \underbrace{11\dots1}_{14} \underbrace{22\dots2}_{7} \underbrace{11\dots1}_{14}$$

Suma cyfr liczby a wynosi $42 = 3 \cdot 14$. Zatem liczba a jest podzielna przez 3, zgodnie ze znaną zasadą podzielności: *Liczba naturalna jest podzielna przez trzy wtedy i tylko wtedy, gdy suma jej cyfr jest podzielna przez 3*. Dlatego też nasza liczba $a + 6$ jest podzielna przez 3. Jednak - jak łatwo zauważyć - tylko 3 jest dodatnią liczbą podzielną przez 3 niebędącą liczbą złożoną (jest to oczywiście liczba pierwsza). Ponieważ jednak $a + 6 > 3$, więc nasza liczba jest złożona.

Zadanie 4.

Dwie świece - żółta i biała - mają różne długości i różne grubości. Świeca żółta spala się w ciągu siedmiu godzin, a biała w ciągu jedenastu godzin. Obydwie świece palą się jednostajnie.

Świece zapalono w tej samej chwili i po trzech godzinach okazało się, że ich niewypalone części są równej długości. Która świeca była na początku dłuższa? Ile razy?

Wskazówka:

Świeca spala się jednostajnie, jeśli w pierwszej minucie skróci się o tyle samo co w drugiej i każdej następnej minucie.

Rozwiązanie:

Wprowadzamy oznaczenia:

x - początkowa długość białej świecy y - początkowa długość świecy żółtej

Ponieważ każda świeca pali się jednostajnie, więc po trzech godzinach wypali się $\frac{3}{11}$ długości białej świecy i $\frac{3}{7}$ długości żółtej. Tym samym pozostanie $\frac{8}{11}$ długości białej świecy i $\frac{4}{7}$ żółtej.

Z warunków zadania wiemy, że części świec, które pozostaną po tym czasie są sobie równe:

$$\frac{8}{11}x = \frac{4}{7}y,$$

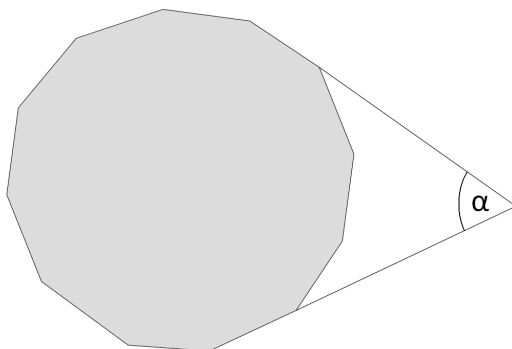
a stąd

$$\frac{y}{x} = \frac{14}{11}.$$

Zatem świeca żółta jest dłuższa $\frac{14}{11}$ razy.

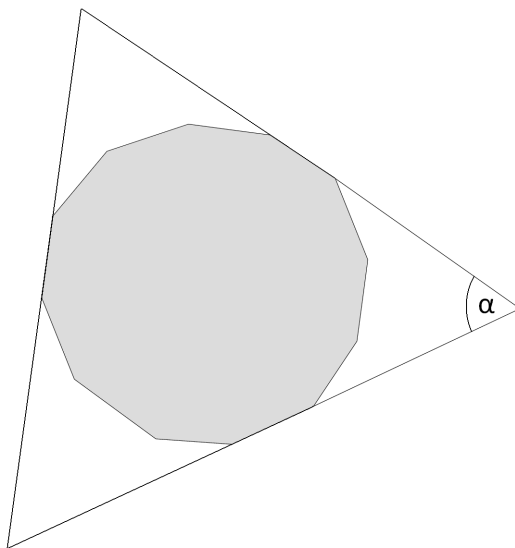
Zadanie 5.

Na poniższym rysunku przedstawiony jest dwunastokąt foremny. Jaka jest miara kąta α ? Odpowiedź uzasadnij.

Rozwiązanie:

Jeśli do dwunastokąta przedstawionego w zadaniu dorysujemy odpowiednio cztery odcinki, to powstanie trójkąt równoboczny z wpisanym dwunastokątem foremnym.

Jednak miara kąta wewnętrznego w trójkącie równobocznym wynosi zawsze 60° , stąd

$$\alpha = 60^\circ$$